

TWAALFDE BROCHUUR.

"Mijn geweten is zuiver voor God en voor de geschiedenis,,

Woorden van WILHELM II (Keizerlijk Manifest).

DOOR

DROOGSTOPPEL.

Het lag voor de hand, dat de verjaardag van het uitbreken van den wereldkrijg door de oorlogvoerende landen niet onopgemerkt zou voorbijgegaan zijn. De Fransche pers gaf op dien dag wel is waar min of meer opgeschroefde, doch geen eigenlijke « chauvinistische » artikels aan hare lezers ten beste. In 't algemeen werd er het vertrouwen over den einduitslag van den oorlog in uitgedrukt, met woorden van welgemeenden rouw voor hen, die gevallen waren als slachtoffers der Duitsche oorlogsverklaring.

De Engelsche pers, flegmatiek als altijd, zag den toestand van zijn waar standpunt in, wees op de plichten die er nog te vervullen waren om de overwinning te behalen, en wijdde zelfs weinige regels aan de nagedachtenis harer landgenooten, die sinds een jaar onder het moordend lood des vijands gevallen waren en op vreemden bodem hun graf vonden.

Alleen België, het gemarteld, het uitgezogen en getyraniseerd België, dat sinds 1839 het onschatbaar geluk genoot mede onder het protectoraat van Duitschland te staan, — bewaarde op dien eersten verjaardag het stilzwijgen. En dit kon moeilijk anders. Waar een volk uitgemoord en 't zwakke geslacht in zijne eer geschandvlekt werd door keizerlijk canaille op zulke wijze, dat de vervlogen eeuwen er geen voorbeeld van aanstippen kunnen; waar de looden zoel van den verdrukker elk uur van den dag in den nek gevoeld wordt... daar treurt, daar zwijgt een volk. Trouwens, in België moet het volk zwijgen. Volgens een open brief van Freiherr von Bissing mogen de Belgen hunne vaderlandsche gevoelens behouden, op voorwaarde echter dat deze minstens twee meters beneden het diepste van den kelder begraven worden, want komen die vaderlandsche gevoelens maar even tot in het knopsgat piepen bij middel van een onschuldig driekleurig lintje, staat de gevangenis open! Sinds lang houden er de dagbladen op te verschijnen, omdat... de *waarheid* niet meer mocht afgekondigd worden. De menschen koopen er nu Hollandsche bladen; waarom, begrijp ik niet, want: als onze bladen de *waarheid* nopens den oorlog schrijven, worden ze door de Duitsche censuur *niet* in België toegelaten, en dus *kan* men ze niet koopen; laat de censuur ze door, dan weet men op voorhand zich onhebbelijkheden aan te schaffen, tenzij er in een of ander verloren hoekje een artikeltje staat, dat aan de aandacht der censuur ontsnapt; maar dat gebeurt zeer zelden.

De Duitsche pers — zonder twijfel *op bevel* — nam op hooger vermelden verjaardag eene houding aan, alsof het rijk van Wilhelm II tot hiertoe zijn arend overal zegevierend had zien weerkeeren. Natuurlijk, er moesten andermaal eenige milliarden Mark ontleend worden, en dan moet er ook telkens zand gesmeten worden in de oogen des volks om de beurs los te rijden.

Het zou echter als een wonder mogen aangestipt worden, indien ook de kaiser op dezen bloedigen verjaardag niets van zich hadde laten hooren. Onder zijne handteekening liet hij dan ook het volgende meesterstuk van Duitsch snobism verschijnen, dat waard is omlijst in al de krankzinnigengestichten van Europa ten toon gehangen te worden.

Een Manifest van den Duitschen keizer.

Berlijn, 1 Augustus 1915.

« Een jaar is heengegaan, sedert ik het Duitsche volk onder de wapenen moest (???) roepen.

« Een ongehoord bloedige strijd kwam over Europa en de wereld.

« *Voor God en de geschiedenis is mijn geweten ZUIVER : ik heb den oorlog niet gewild !* Na een heel tiental van jaren meende de entente der mogendheden, dat Duitschland te groot was geworden; dat het oogenblik was gekomen om het rijk, dat in een rechtvaardige zaak trouw aan de zijde van zijn Oostenrijksch-Hongaarschen bondgenoot stond, te verdeemoedigen of in een worsteling met een overmacht te verpletteren.

« Geen veroveringszucht (???) heeft ons, gelijk ik reeds een jaar geleden heb aangekondigd, in den oorlog gedreven.

« Toen in de dagen van Augustus allen, die in staat waren de wapenen te dragen, zich onder de vaandels schaarden en de troepen tot den strijd voor de verdediging uittrokken, voelde ieder Duitscher op den aardbodem, op het eensgezinde voorbeeld van den Rijksdag, dat voor de hoogste goederen van de natie haar leven en haar vrijheid moest worden gevochten.

« Wat ons te wachten stond als het de buitenlandsche wereld gelukte het lot van ons volk en van Europa te bepalen, heeft het treurig lot van zijne geliefde provincie Oost-Pruisen getoond.

« Door het bewustzijn dat wij ons in een strijd bevonden, die ons opgedrongen (???) was, werden wonderen verricht.

« De strijd der politieke meeningen verstomde. Alle tegenstanders begonnen elkander te begrijpen. De echte geest van gemeenschappelijke trouw vervulde allen, die tot het volk behoorden.

« Dankbaar mogen wij heden zeggen : God is met ons geweest !

« De vijandelijke legers, die zich vermaken om binnen weinige maanden Berlijn binnen te dringen, zijn met machtige slagen in het Westen en het Oosten ver teruggedreven. Tallooze slagvelden in de meest verschillende deelen van Europa, gevechten ter zee aan de nabij meest verwijderde kusten, toonden wat de Duitsche verbittering in noodweer en de Duitsche krijgskunde vermogen.

« Geen verkrachting der beginselen van het volkenrecht (???) door on-

« ze vijanden was in staat om de economische grondslagen van onze oorlogvoering aan het wankelen te brengen.

« Staat en gemeente, landbouw, nijverheid, handel, wetenschap en techniek wedijverden om den oorlogsnood te lenigen.

« Begrijpend dat er in het vrije ruilverkeer moest worden ingegrepen en zich geheel wijdend aan de zorg voor de broeders in het veld, spande de thuis gebleven bevolking zich in om het gemeenschappelijk gevaar af te wenden.

« Met diepgevoelde dankbaarheid gedenkt heden en voor altijd het vaderland hen, die met doodsverachting den vijand het hoofd bieden, hen die gewond of ziek terugkeerden, en voor allen hen, die in vreemde aarde of op den bodem der zee van den strijd uitrusten.

« Met de moeders, vaders, weduwen en weezen gevoel ik smart voor hunne dierbaren, die voor het vaderland het leven lieten.

« De inwendige kracht van een eensgezinden nationalen wil in den geest van degenen, die het rijk hebben geschapen.

« De dijken, die deze hebben opgeworpen, en het denkbeeld, dat wij nog eens zouden hebben te verdedigen, wat wij in 1870 hebben bereikt, hebben den grootsten stormvloed van de wereldgeschiedenis getrotseerd.

« Na de voorbeeldeloze bewijzen van individueele bekwaamheid en nationale levenskracht, voel ik het blijde vertrouwen dat het Duitsche volk de loutering, die het in den oorlog heeft ondergaan, zal behouden en flink voorwaarts zal schrijden in ontwikkeling van geest en karakter, op de beproefde oude en de met vertrouwen ingeslagen nieuwe wegen.

« Iets grootsch te beleven maakt Godvreezend en vast karakter. Laten wij, terwijl er heldhaftige daden worden gedaan, zonder wijfeling voortgaan te lijden en te werken tot de vrede komt, de vrede, die ons de noodzakelijke militaire, politieke en economische waarborgen biedt voor de toekomst en de voorwaarden schept voor een onbelemmerde ontplooiing van onze scheppingskracht in heel ons land en op de vrije zee.

« Zoo zullen wij den grooten strijd voor Duitschlands recht (????) en vrijheid (????) er eervol (????) afbrengen, en voor God, die onze wapenen verder moge zegenen, de overwinning waardig (????) zijn.

WILHELM I. R.

Al die vraagteekens en cursief zijn van mij, Droogstoppel. Ik heb er die, om te beginnen, maar al bijgezet, opdat de lezer er eens ernstig zou kunnen over nadenken.

Droeg de zaak niet zulk bloedig karakter, gansch de wereld zou met dergelijk keizerlijk manifest den draak gestoken hebben. Maar, helaas ! het snijdt elk rechtschapen man als een vlijmend mes door het hart, zooveel verwaandheid, zooveel leugentaal vanwege een staatshoofd te moeten lezen.

Is het Duitsche volk dan zoo zeer verblind in zijne zucht tot overheersching, of gelooft het werkelijk aan de goddelijke, maar krankzinnige bestemming van zijnen kaiser, opdat er geen enkel Duitscher meer over voldoende gezond verstand beschikt, om de stem te verheffen tegen zulke domme leugentaal die het keizerlijk manifest bevat ?

Voor God en voor de geschiedenis is mijn geweten zuiver :
Ik heb den oorlog niet gewild !

schrijft de verwaande keizer Wilhelm II. Laat ons dan nogmaals met eenige regels en zoo duidelijk mogelijk het historiek van den oorlog maken, opdat de lezer des te beter over de Tartufferie van Atilla II zou kunnen oordeelen.

In Juni 1914 valt de Oostenrijksche aartshertog en zijne gemalin onder een Servische samenzwering, welke misdaad het uitgangspunt van den oorlog werd. Oostenrijk, zonder eenigen twijfel door tusschenkomst van Duitschland, stelt een ultimatum aan Servië, dat gansch de wereld erkent niet aannemelijk te zijn en moest onvermijdelijk door Belgrado verworpen worden. Dit berucht ultimatum was dus een eerste *knoeierij* van Duitschland en Oostenrijk om eene reden tot den oorlog te kunnen vinden, en dat hier Wilhelm de groote hand in de zaak heeft gehad is des te gereedelijker aan te nemen, daar de ruim 80-jarige keizer Franz-Jozef, in deels kindschen staat, uit eigen beweging nooit aan oorlog zou gedacht hebben.

Maar, sinds jaren was Duitschland op oorlog voorbereid en de gelegenheid te schoon om ze niet aan te grijpen. Wat meer is, er bestond een Drievoudig Verbond (Duitschland-Oostenrijk-Italië) en aan dit Verbond zou het overige gedeelte van Europa niet weerstaan.

Rusland veroorlooft zich opmerkingen te maken aan Oostenrijk nopens zijn onaannemelijk ultimatum aan Servië. Niet zoodra heeft de Russische diplomatie — in vredelievenden zin — het eerste woord gesproken, of in alle stilte, maar tevens met de grootste snelheid, mobiliseert Wilhelm II zijn gansch leger. Rusland, terecht verontrust over de door niets hoegenaamd te wettigen gedragslijn van Duitschland, volgt dit voorbeeld, zonder een enkel woord van bedreiging te laten hooren. En wat doet Wilhelm II? In zijnen overmoed stelt hij een ultimatum aan den Tsaar, hem bedreigend met eene oorlogsverklaring, indien deze binnen de 24 uren zijne mobilisatie niet staakt, en Frankrijk, dat zoomin als België iets te maken had met het Oostenrijksch-Servische conflict, wordt door Duitschland eveneens gesommeerd, binnen de 24 uren de belofte aan te gaan, ingeval er een oorlog losbrak tusschen Duitschland en Rusland, zich op neutraal standpunt te bewegen. Tusschen deze 24 uren in, telegrafeert de Russische ambassadeur te Berlijn, dat Duitschland voortgaat met verdubbelden iever te mobiliseeren: de gewone taktiek van Duitschland om de andere landen vòòr te wezen.

Ondertusschen was Sir Grey, de Engelsche minister van Buitenland-sche Zaken, als vredesapostel opgetreden om het Oostenrijksch-Servisch conflict op eene voor beide partijen bevredigende wijze trachten op te lossen, en riep daarvoor zelfs de tusschenkomst van Duitschland in. Maar het was al te natuurlijk dat Sir Grey aan doovemans deur klopte, vermits het door de Deutsche hofkliek nu eenmaal onherroepelijk besloten was, Europa in vuur en vlam te zetten.

Het was al te duidelijk, dat zoowel Rusland als Frankrijk in ontkennen-den zin moesten antwoorden op de verwaande ultimatus van Wilhelm II en aldus verklaarde Duitschland den oorlog aan Frankrijk.

En in zijn manifest van 1 Augustus 1915, na een jaar oorlogvoeren, verklaart de keizer plechtig: *Voor God en de geschiedenis is mijn geweten*

ZUIVER : *ik heb den oorlog niet gewild !* Is dit in de gegeven omstandigheden niet de taal van een stompzinnige, of van iemand die de superlatief van gekke ijdelheid bereikt heeft ?

Welhoe, Wilhelm II heeft den oorlog niet gewild ! Waarom verklaarde hij hem dan aan Rusland en Frankrijk ? Niemand dwong hem daar toe, vermits hij geheel en gansch uit eigen beweging handelde. Met veel grond van waarheid schreef op dit historisch oogenblik de Engelsche minister van Buitenlandsche Zaken : « Ik heb al het menschelijk mogelijke beproefd om den vrede in Europa te bewaren en ben er, helaas ! niet in gelukt. Duitschland en Duitschland alleen had den oorlog kunnen voorkomen, *maar Duitschland heeft niet gewild !* »

België werd 12 uren tijds verleend om toe te stemmen dat de Duitsche legers over zijn onzijdig grondgebied trokken om Frankrijk aan te vallen. Ook hier stampte Wilhelm II een open deur in, want hij wist bij voorbaat dat de Belgische regeering noch kon, noch mocht toegeven, gebonden als zij was door het traktaat van 1839 om ten eeuwigen dage hare neutraliteit te handhaven tegenover Engeland, Frankrijk, Rusland, Oostenrijk en Duitschland, de onderteekenaars van het traktaat, en als zoodanig de beschermers van België. En nu was het Duitschland zelf, die België met het mes op de keel wilde *dwingen* tot het verbreken zijner onzijdigheid, tot welker handhaving Berlijn het in 1839 *verplicht* had.

Is grooter eerloosheid en misbruik van macht denkbaar ?

Ook hier was het Wilhelm II die den oorlog verklaarde. En toch schrijft die gewetenlooze keizer : *Voor God en de geschiedenis is mijn geweten ZUIVER : ik heb den oorlog niet gewild !*

Zòò goed kende Wilhelm de uitgestrektheid zijner schurkachtige en lafhartige daad, dat hij op 4 Augustus 1914, bij monde van zijnen rijkskanselier von Bethmann-Holweg in de historische zitting van den Rijksdag deed verklaren : « *Het is waar, wij hebben tegenover België het volkenrecht onder de voeten vertrapt, maar de belangen van Duitschland eischen het !* »

Wat zou een rechter wel antwoorden, indien een bandiet voor de rechtbank kwam verklaren, dat hij het voornemen had een kasteel binnen te breken, maar dat zijne belangen vorderden eerst het gezin van den portier den nek om te wringen ? Hoeveel advokaten zouden zulke thesis als eene verontschuldiging durven bepleiten ? En dat gebeurde nochtans door een keizer, die, meer dan wie ook, verplicht is ieders rechten te eerbiedigen. En als men zich eenmaal op den weg der bandieterij bevindt, is er al weinig verschil merkbaar tusschen de hoogste en laagste standen der maatschappij ; want hoorden wij den rijkskanselier in diezelfde Reichstagzitting van 4 Augustus 1914 dan niet in naam van Wilhelm II verklaren, dat *traktaten maar moeten beschouwd worden als PAPIEREN VODDEN ?*

En een jaar later, wanneer de twee-derden van België verwoest zijn ; wanneer, tot verdediging van den moedergrond, de jeugd de aarde met haar bloed heeft gedrenkt ; wanneer noch kind, noch grijsaard, noch de eerbaarheid van maagd en moeder werden gespaard door de eerlooze benden van over den Rijn, komt hun aanvoerder, Atilla II, ten aanschijn van heel de wereld uitroepen, dat *zijn geweten zuiver is voor God en voor de geschiedenis !*

Had men in Duitschland dan geen ongelijk, dergelijke allergevaarlijkste kerels niet sedert jaren in een krankzinnigengesticht op te sluiten ?

Dat Engeland de partij van België koos, kon niet anders. Immers, te Londen beschouwde men nu eenmaal traktaten *NIET* als papieren vodden ; de Engelschman wilde eer doen aan zijn hanteeken. En nu van twee zaken eene : ofwel beeldde men zich te Berlijn in dat Engeland België eveneens den stamp van den ezel zoude gegeven hebben, ofwel achtte men het Britsch leger te nietig om er eenig belang aan te hechten. Maar onbetwistbaar is het, dat in deze zaak de militaire hofkliek van Wilhelm getuigenis aflegde van weinig doorzicht. Hadde men België niet overrompeld, zou de tusschenkomst van Engeland geen reden van bestaan gehad hebben, terwijl men thans twee landen méér tusschen den oorlog sleurde, die het Duitsch rijk reeds veel spels geleverd en op verre na het laatste woord nog niet gezegd hebben ; ja, die wel eens oorzaak van zijnen ondergang zouden kunnen worden.

Dominee Wilhelm verklaarde dus uitdrukkelijk : *dat zijn geweten zuiver was voor God en voor de geschiedenis, en dat hij den oorlog niet gewild heeft.* En in Januari 1915 sprak Monseigneur Bertram, aartsbisschop van Breslau, van op den kansel deze gedenkwaardige woorden uit : « *Wij, Duitschers, zijn schuldig, ZEER schuldig, en door boete en gebed moeten wij trachten heiliger en reiner uit deze crisis te komen.* » Ziedaar nu de belijdenis van een protestantsch staatshoofd, dat de pretentie heeft van tijd tot tijd dominee te spelen, en van een hoofd der Roomsche Kerk.

En dan den aanhef van het keizerlijk manifest : « Een jaar is heengegaan, sedert ik het Deutsche volk onder de wapenen moest roepen ! »

Wie verplichtte Wilhelm II zijn volk onder de wapenen te roepen ? Niemand ; alleen zijne zucht om oorlog te voeren, spoorde hem daartoe aan. Wel schreef hij een paar regels verder : « Na een heel tiental van jaren meen- »
« de de entente der mogendheden, dat Duitschland te groot geworden was ; »
« dat het oogenblik was gekomen om het rijk, dat in een rechtvaardige zaak »
« trouw aan de zijde van zijn Oostenrijksch-Hongaarschen bondgenoot stond »
« te verdeemoedigen of in een worsteling met een overmacht te verplette- »
« ren. » Maar wie vertelde met enkele woorden méér onzin, méér leugens ?

Waarom moest Duitschland zijn Oostenrijksch-Hongaarschen bondgenoot bijspringen ? Niemand kon hem daartoe verplichten, vermits er tusschen Duitschland, Oostenrijk en Italië een defensief, een verdedigend, en geen offensief, een aanvallend verbond bestond. Dit is zoo waar dat Italië, bij 't uitbreken van den oorlog, zijne bondgenooten netjes wandelen zond met de melding, dat Oostenrijk wel Servië, maar Servië niet Oostenrijk aanviel, en men bijgevolg geheel en al de bepalingen hunner verbintenissen te buiten ging. Vandaar waarom Italië buiten het conflict bleef, wat Duitschland op denzelfden grond had kunnen doen. Wat meer is, Oostenrijk, een land van 50 à 60.000.000 zielen, was toch wel sterk genoeg om een landeken als Servië, met een paar millioen inwoners, te tuchtigen. De houding van Duitschland was des te afschuwelijker, daar Engeland vooral er had op gewerkt om het conflict te lokaliseeren ; 't is te zeggen, de zaak tusschen beiden te laten afhaspelen. Maar dan had Wilhelm niet in 't gelid kunnen springen, hij die toch al zooveel jaren met heel zijnen leger-tros gereed stond, en

voor hem was de gelegenheid te schoon om ze te laten ontsnappen. Zie-
daar de ware toedracht der zaak.

De knoeierijen van Deutschland kwamen nog beter aan het licht door
de helsche kuiperijen, welke de « Nieuwe Rotterdamsche Courant », onder
datum van 17 Juli 1915 onthulde. Deze bron zal des te min verdacht voor-
komen, daar dit blad reeds bij het begin van den oorlog zooveel Duitschge-
zindheid betoonde, dat het er menig duchtige afstraffing voor opliep.

De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » schreef dus onder hooger ver-
melden datum het volgende onder den titel :

Het Groot-Hertogdom Luxemburg en de Oorlog.

« Van mijn verblijf te Luxemburg heb ik ook gebruik gemaakt om een juist in-
zicht te verkrijgen in hetgeen daar in de eerste oorlogsdagen gebeurd is, want de her-
innering aan dit voorspel der groote vijandelijkheden is zeer onduidelijk, vooral omdat
in die geweldig bewogen dagen, waar elk uur als het ware een nieuw en beslissend
bericht bracht, de tijdingen uit Luxemburg verward en vaag tot ons kwamen.

« Het Luxemburgsche voorspel van den grooten oorlog luidt dan in groote lijnen
als volgt :

« Op den avond van 1 Augustus 1914, *dat was dus 24 uur vòòr het ultimatum
te Brussel werd overhandigd*, berichtte de chef van het station te Trois Vierges, op
de spoorlijn die het groothertogdom van Zuid naar Noord doorsnijdt, en over St. Vith
Deutschland binnenkomt, aan de Luxemburgsche regeering, dat Deutsche officieren
en soldaten het station bezet en de spoorstaven over eene lengte van 150 meter opge-
broken hadden. Terstond protesteerde de Staatsminister Eyschen bij von Jagow, den
Duitschen Staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, en bij von Buck, den Duitschen
gezant te Luxemburg, in de volgende woorden :

« *Eyschen aan von Buck* : Ik heb uwe Excellentie zooeven telefonisch bericht,
dat Deutsche officieren en soldaten op Luxemburgsch grondgebied zijn verschenen.
Ik verneem dat een trein met troepen naar de stad Luxemburg onderweg is, en dat
een groot aantal automobielen Wasserbillig (op den grooten weg Trier-Luxemburg)
gepasseerd zijn met bestemming naar Luxemburg. De groothertogelijke regeering
protesteert ten sterkste tegen deze klaarblijkelijke schending der onzijdigheid van het
land en behoudt zich al hare rechten voor de toekomst voor. Ik verzoek u zonder ver-
wijl dit protest aan de rijksregeering te willen overbrengen. »

« *Eyschen aan von Jagow* : « Pruisische officieren en soldaten hebben heden
het Luxemburgsche station Uffingen (d. i. de Deutsche naam van Trois Vierges) bezet
en voorbij dit station op ons grondgebied spoorstaven opgebroken. Zij schijnen te be-
hooren tot het regiment Trier 69. Ik kan slechts aannemen dat er hier eene vergissing
in het spel is en verwacht verontschuldigen ; echter moet ik des te nadrukkelijker
mijn verzoek, door den Duitschen gezant hier ter stede aan het ministerie van Buiten-
landsche Zaken overgebracht, herhalen, dat de rijksregeering, evenals in 1870, ver-
klare de onzijdigheid van Luxemburg te zullen eerbiedigen, zoolang deze niet door
eene andere mogendheid geschonden wordt. »

« De gebeurtenissen achterhaalden deze protesten echter. Reeds in den nacht
(van 1 op 2 Augustus) om half vier zag de gendarmerie te Wasserbillig de eerste
Duitsche militaire autos langs komen ; een gendarm, die protesteerde, werd in de auto
meegevoerd. Weldra waren de Duitschers in Luxemburg, na op den weg posten te
hebben achtergelaten. Per trein was het zelve intusschen gebeurd en ook het station
Luxemburg bezet.

« Dit alles had vernieuwde protesten van den Staatsminister tengevolge, die nu
ook werden ingediend bij de Mogendheden, welke het verdrag van 1867 mede onder-
teekend hadden, terwijl van haar kant de groothertogin het volgende telegram aan
den Duitschen keizer zond :

« Het groothertogdom wordt op dit oogenblik door Duitsche troepen bezet. Mijne regeering heeft terstond ter bevoegder plaatsle protest aangeteekend en opheldering omtrent de motieven der gebeurtenis geëischt. Ik verzoek Uwe Majesteit deze ophelderingen te willen verhaasten en in ieder geval de rechten van het groothertogdom te willen eerbiedigen.

Luxemburg, 2 Aug. 1914, 10 uur 's morgens.

(W. g.) MARIA ADELHEID. »

« Verschillige antwoorden kwamen reeds denzelfden avond nog binnen, maar vòòr dien tijd was men reeds eenigszins op de hoogte van de Duitsche voornemens, doordat des morgens tegen elf uur majoor von Baerensprung, bevelhebber der operatiën in Luxemburg, bij Staatsminister Eyschen was gekomen en op diens vraag wat zijn opdracht eigenlijk was, ten antwoord had gegeven, dat zijne bevelen daaruit bestonden de stad en omgeving te bezetten, aangezien men vreesde dat het hertogdom een gevaar zou worden voor Duitschland wegens de militaire maatregelen door Frankrijk genomen of te nemen. Hij gaf echter de verzekering, dat hij het burgerlijk bestuur niet het minste in den weg zou leggen.

« Het antwoord dat de rijkskanselier door bemiddeling van den Duitschen gezant aan de Luxemburgsche regeering nog den avond van dienzelfden 2ⁿ Augustus liet toekomen, luidde :

« De militaire maatregelen, welke wij in Luxemburg genomen hebben, vormen geen vijandelijke daad tegen het groothertogdom, maar uitsluitend maatregelen, bestemd om de veiligheid der spoorwegen, die wij in exploitatie hebben, te verzekeren tegen een aanval van Fransche zijde. Het groothertogdom zal voor elke mogelijk te lijden schade volledige vergoeding ontvangen ; ik verzoek u daarvan aan de regeering de verzekering te geven. »

« Het antwoord van von Jagow aan Eyschen, eveneens van 2 Augustus luidde :

« De militaire maatregelen zijn tot ons groot spijt onvermijdelijk geworden, aangezien wij betrouwbare berichten hebben dat Fransche strijdkrachten in opmarsch naar Luxemburg zijn. Wij moesten maatregelen nemen ter verzekering van de veiligheid van ons leger en ter bescherming der spoorlijnen. Een vijandelijke daad tegen het bevriende Luxemburg heeft nooit in ons plan gelegen. Het dreigend gevaar heeft ons ongelukkigerwijze geen tijd gelaten om vooraf met de Luxemburgsche regeering overleg te plegen. De keizerlijke regeering verzekert het groothertogdom dat het volledig schadeloos zal gesteld worden voor alle schade, welke wij zouden veroorzaken. »

« De garandeerende mogendheden hebben blijkbaar geen protest doen hooren tegen de neutraliteits-schending van het groothertogdom ; trouwens zij waren, behalve Italië, in die dagen allen met gansch andere besommeringen overstelpt.

« Het antwoord van Wilhelm II op het telegram van de groothertogin is tot heden toe niet bekend gemaakt; zelfs op het Luxemburgsche ministerie van Buitenlandse Zaken kent men er den tekst niet van, maar volgens berichten, die destijds in de Luxemburgsche pers verschenen, was het in zeer vriendelijke termen gesteld en bevatte het hoofdzakelijk hetzelfde, wat von Bethman in den Rijksdag over deze kwestie opmerkte.

« In de voor Duitschland historische Rijksdagzitting van 4 Augustus, zeide de rijkskanselier immers, het is goed het in dit verband nog even in herinnering te brengen : « Onze troepen hebben Luxemburg bezet en wellicht reeds Belgisch grondgebied betreden. Dat is in strijd met de voorschriften van het volkenrecht. De Fransche regeering heeft wel is waar in Brussel de verklaring afgelegd, dat zij de onzijdigheid van België wil eerbiedigen, zoolang de tegenpartij deze eerbiedigt. Wij wisten echter dat Frankrijk gereed stond tot den inval. Frankrijk kon wachten, wij echter niet, en een Fransche inval op onze flank aan den Neder-Rijn had gevaarlijk kunnen worden. Zoo waren wij gedwongen ons over de protesten der Luxemburgsche en Belgische regeeringen heen te zetten. Het onrecht dat wij daarmee begaan, zullen wij trachten weder goed te maken, zoodra ons militair doel zal bereikt zijn. »

« Men ziet, zoowel uit von Bethmann's telegram als uit zijne rede, dat van Duitsche zijde een inval van de Franschen gevreesd werd en daarom tot de neutraliteits-schending van het groothertogdom was besloten ; von Jagow ging echter verder en verzekerde reeds berichten te hebben dat de Fransche troepen op Luxemburg aantrokken (im vormarsch sind). Nog nader wordt dit thans uitgewerkt in een te Koblentz gedrukte proclamatie, welke de bevelhebber der Luxemburg binnenrukkende troepen moest aanplakken ; maar achteraf achterhield. De toedracht van zaken was hier eenigszins ingewikkeld en daarom wil ik met een enkel woord aangeven wat mij na onderzoek hieromtrent bleek.

« De officier welke de proclamatie moest doen aanplakken, bevond zich op een gegeven oogenblik met den Staatsminister Eyschen en den toenmaligen burgemeester van Luxemburg ten huize van den Duitschen gezant en toen daar bleek, dat in dat stuk als hoofdmotief voor den inval aanwezigheid van Fransche troepen op Luxemburgsch grondgebied werd opgegeven, wezen de beide Luxemburgsche heeren den gezant er op welk een slechten indruk een zoo flagrante onwaarheid op de bevolking zou maken. De gezant, overtuigd door de bewijzen welke deze beide heeren hem voorlegden, van het onjuiste der bewering als zouden Fransche soldaten de grenzen van het groothertogdom overschreden hebben, raadde nu den officier aan de proclamatie achter te houden.

« Intusschen had de chauffeur van den officier, die aan de deur wachtte, — een Duitsch ingenieur, die lang in Luxemburg had gewoond, — reeds een paar exemplaren aan een hem bevriend journalist gegeven en zoo kwam de tekst toch in de Luxemburgsche pers en daarmede in het publiek.

« De origineele stukken zijn hoogst zeldzaam ; met de Fransche vertalingen moet men voorzichtig zijn ; daarom geef ik den tekst hier weer, vertaald uit het oorspronkelijk Duitsch :

« Alle ernstige pogingen van Z.M. onze keizer en koning om den vrede te bewaren, zijn mislukt. De vijand heeft Deutschland het zwaard in de hand gedrukt. Nadat Frankrijk, de onzijdigheid van Luxemburg schendend, de vijandelijkheden — zooals ontwijfelbaar is vastgesteld — van Luxemburg uit tegen de Duitsche troepen begonnen had, heeft Z.M. onder bitteren dwang van ijzeren noodzaak het bevel gegeven, dat ook Duitsche troepen, en wel vooreerst het VIIIe Legerkorps Luxemburg zouden binnenrukken.

« De bezetting van Luxemburg heeft dus alleen ten doel een vrijen weg voor verdere handelingen te verkrijgen en geschiedt onder de uitdrukkelijke verzekering :

« 1^e dat zij van voorloopigen aard is ;

« 2^e dat persoonlijke vrijheid en eigendom van alle Luxemburgers volkomen verzekerd en geëerbiedigd zullen blijven ;

« 3^e dat de Duitsche troepen aan ijzeren discipline gewoon zijn ;

« 4^e dat alle opeischingen met gereed geld betaald zullen worden.

« Ik vertrouw op den rechtvaardigheidszin van het Luxemburgsche volk, dat het zal inzien dat Z.M. slechts voor onvermijdelijken dwang gezwicht is en verplicht was door het miskennen der neutraliteit van Fransche zijde het binnenrukken der troepen in Luxemburg te bevelen ; ik verwacht onder herhaalde verzekering der boven afgelegde waarborgen, dat het Luxemburgsche volk en zijne regeering door hun houding de taak der Duitsche troepen niet zullen verzwaren.

(W. g.) Tülff von Tschépe und Weidenbach,
Kommandierender General des preussischen VIII Armeekorps.

« Deze niet aangeplakte proclamatie vormt een document van groot historisch gewicht, want wij zien daaruit, hoe enkele dagen vóór den opmarsch der troepen, laat ons zeggen op 31 Juli of 1 Augustus, te Koblentz, waar het stuk gedrukt werd en dat toenmaals groothoofdkwartier was, reeds zou geweten zijn dat Frankrijk vijandelijkheden op Luxemburgsch gebied zou zijn begonnen, terwijl op 2 Augustus von Jagow nog slechts van een Franschen opmarsch naar Luxemburg wist.

Als zoodanig zijn deze stukken te vergelijken met die, welke den inval in België

voorafgegaan zijn en vergezeld hebben, zooals dat in het licht is gesteld door den Belgischen staatsminister Van den Heuvel in zijne bekende brochure: « De la violation de la neutralité belge. »

« In beide gevallen treft ons een merkwaardige analogie.

« Op 3 Augustus werd in een kamerzitting door staatsminister Eyschen verslag gegeven van de gebeurtenissen en nadrukkelijk ontkend dat er ooit Fransche soldaten in het groothertogdom zouden zijn geweest ; met algemeene stemmen werd een dagorde aangenomen, waarbij de handelingen der regeering werden goedgekeurd en daarmee was het Luxemburgsche voorspel van den grooten oorlog afgeloopen. »

Was het geweten des keizers nu niet zuiver ?

En ziedaar nu de daden van keizer Wilhelm in al hunne afschuwelijkheid aan den paal gespijkerd. Indien zich ooit iemand schuldig heeft gemaakt aan meened, leugentaal, verkrachting van traktaten en alle andere menschenlijke ondeugden, zelfs te laag voor een schurk wiens naam men 20 jaar op de deuren der gevangenis heeft gelezen, dan was het onbetwistbaar de keizer van het groote Duitsche rijk, dat de stinkende verwaandheid bezat, den toon aan de wereld te willen geven.

Rampzalig volk, dat zijne daden naar die van zulken keizer regelt !

Gansch den oorlog is vanwege Duitschland eene aaneenschakeling geweest van schurkerijen en knoeierijen van af het eerste uur, waarop de moord van Serajewa plaats had. Immers, deze misdaad greep de Farizeër van Potsdam aan als uitgangspunt om Europa te vuur en te zwaard te zetten, en daartoe waren geene laagheden laag genoeg.

Het ligt geenszins in mijne bedoeling hier openlijk partij te kiezen voor de Fransche natie; deze zal het zonder Droogstoppel wel gedaan krijgen : het komt er hier slechts op aan, de feiten in hun waar daglicht te stellen, en van dit oogenblik moet men iedereen, wie het ook zij, recht laten weder-
varen.

Was het niet oprecht zonderling een rijkskanselier, in naam van zijnen keizer, in de Reichstagzitting van 4 Augustus 1914, te hooren verklaren :

« Onze troepen hebben Luxemburg bezet en wellicht reeds Belgisch « grondgebied betreden. *Dit is in strijd met de voorschriften van het Volkenrecht.* De Fransche regeering heeft wel is waar in Brussel de verklaring « afgelegd, dat zij de onzijdigheid van België wil eerbiedigen, zoolang de « tegenpartij deze eerbiedigt. *Wij wisten echter dat Frankrijk gereed stond tot « den inval.* Frankrijk kon wachten, wij echter niet, en een Fransche inval « op onze flank aan den Neder-Rijn hadde gevaarlijk kunnen worden. Zoo « waren wij *gedwongen* ons over de protesten der Luxemburgsche en Belgi- « sche regeeringen heen te zetten. Het onrecht, dat wij daarmee begaan, « zullen wij *trachten* weder goed te maken, zoodra ons militair doel zal be- « reikt zijn. »

Ging ooit eene regeering schaamtelooser te werk ? De rijkskanselier wist dat, ieder woord dat hij sprak, eene *geraffineerde leugen* was. De keizer beweerde te weten dat Frankrijk gereed stond tot den inval. Welhoe, op 1 Augustus werden, op bevel van Wilhelm II, de spoorstaven van den ijzeren weg van Trois Vierges op een lengte van 150 meters opgebroken, alsmede de spoorhalle dier gemeente door Duitsche troepen bezet, onder voorwend-

sel dat Frankrijk gereed stond tot den inval, en slechts op 2 Augustus, rond den middag, werden in Frankrijk de eerste proclamaties tot mobilisatie aangeplakt. Hoe hadde het Fransch leger dan reeds daags te voren Luxemburg kunnen binnen vallen ? Was dit een vaag vermoeden ? Volstrekt niet, want bij middel van zijn leger Duitsche spionnen dat op dit oogenblik nog altoos in Frankrijk vertoefde, zal de keizer wel al te goed ingelicht zijn geweest zijn over den toestand van het Fransche leger.

De waarheid echter was, dat Duitschland Frankrijk wilde vooruitspringen. De keizer handelde evenals de luteur die, terwijl zijn medekamper zich tot den strijd gereed maakt, dezen verraderlijk eenen slag in den nek toebrengt. Aldus werd de eer (???) van het Duitsche leger hoog gehouden !

Von Jagow was nog onbeschaamder dan zijn keizer. Immers, deze *verzekerde* reeds berichten ontvangen te hebben, dat de Fransche troepen op Luxemburg aanrukten, en dat op het oogenblik, waarop er nog geen enkel Fransch soldaat den ransel op den rug had om ten strijde te trekken.

Dat noemde men : een staaltje van Duitsche diplomatie ! Maar als de keizer zelf aan recht, billijkheid en de eerste grondbeginselen van mensche-lijkheid het stof van zijn laarzen vaagde, kon het dan wel anders of de iever zijner diplomaten moest zich nog verder uitstrekken ?

En toch riep Wilhelm II op 1 Augustus in zijn manifest ten aanschijn van heel de wereld uit : « Mijn geweten is zuiver voor God en voor de geschiedenis ! » Hoe zou zijn geweten er dan wel uitgezien hebben, indien het nu eens *NIET* zuiver ware geweest ? Met al zijn zuiverheid zag het nog zwarter dan een roetzak !

En dan, verklaarde verder de rijkskanselier in naam van zijnen keizer, « het onrecht, dat wij daarmee begaan, (inval in Luxemburg en in België) zullen wij trachten weder goed te maken, zoodra ons militair doel zal bereikt zijn ! »

Men weet, hoe de keizer dat onrecht in België goed heeft gemaakt ! Van de 8000 inwoners welke het stadje Dinant telde, deed hij er maar 3000 lafhartig vermoorden, die buiten alle krijgskundige beweging stonden ; — van de 1400 huizen welke hetzelfde stadje bevatte, deed hij er maar 1200 van plat branden ; — van de stad Leuven deed hij maar de twee-derden vernielen, en maar 4 à 500 burgers neerschieten ; — in zijnen naam werden maar een zestigtal priesters gefusilleerd, en een groot aantal kerken plat geschoten of zonder eenig militair belang vernield ; — van Visé deed hij alles plat leggen om aan te toonen hoe sterk hij was ; — van Aarschot en Diest waren het maar enkele honderden woningen, die in zijnen naam met den grond werden gelijk gemaakt ; — van al de dorpen welke zijne soldaten doortrokken, liet hij maar hier en daar een huisje recht staan ; — Mechelen deed hij maar viermaal bombardeeren ; — zijne goed gedisciplineerde krijgslieden namen in België een leventje aan, om Sodoma en Gomorrha beschaamd te maken en in de schaduw te stellen ; — in de bezette steden werd de deftige bevolking achter de grendels gestoken ; — sedert tien maanden werd aan den groothandel van Antwerpen voor 200 miljoen frank koopwaren opgeëischt die, volgens de Conventie van den Haag comptant moesten betaald worden, en waarvan nog geen halven centiem vergoed werd, enz., enz.

En zòd werd die bandieteninval in België goed gemaakt.

Maar, 't is waar er staat uitdrukkelijk : « Het onrecht, dat wij daarmee begaan hebben, zullen wij *TRACHTEN* weer goed te maken. »

Trachten is heel elastiek en verbindt feitelijk tot niets, wat wel degelijk bewijst dat men te Berlijn, alvorens deze woorden in den Rijksdag uit te spreken, goed over den vorm had nagedacht. Op één punt was von Bethmann-Holweg, de rijkskanselier, meer bepaald zonder de deur voor twijfel open te laten : het was in diezelfde historische zitting van 4 Augustus 1914, toen het heette, dat traktaten maar *papieren vodden* waren ; daarmee wist gansch Europa opeens, hoe Duitschland over *verplichtingen* en *handteekens* dacht.

Had dan de keizer ongelijk op 1 Augustus 1915, na een jaar oorlogvoeren, in zijn manifest te zeggen, *dat zijn geweten ZUIVER was voor God en voor de geschiedenis* ?

Zooals ik reeds herhaaldelijk deed uitschijnen is Droogstoppel geen diplomaat, maar eenvoudig sigarentfabrikant ; en men weet het van ouds : als eenvoudige menschen verbintenissen aangaan, leven zij deze in den regel na volgens den geest van rechtvaardigheid, en jongleeren allerminst met hun geweten : ze geven Cæsar wat Cæsar toekomt, evenals Droogstoppel Wilhelm II geeft wat Wilhelm II ruimschoots verdiend heeft.

Moest iemand mij vragen wat ik denk over het zuiver (???) geweten van Duitschlands grooten keizer, zou ik met de hand op mijn geweten ten antwoord geven :

« Wilhelm II bezit niet minder dan 89 militaire uniformen, — het laatste uniform dagteekent van vòòr eenige maanden, toen Turkije hem ter hulp kwam, en stelt hem voor als eere-kolonel der « Vereenigde Maankloppers », — weynu, ik ben geneigd te gelooven dat hij voor elk uniform een afzonderlijk geweten heeft, dat telkens wordt uitgewasschen en op zijnen zolder te droogen gehangen. Op zulke wijze moet zijn geweten altijd *zuiver* blijven. En als men daarbij weet, dat de keizer zich voorstelt een afgezant van den Heer te zijn, mag er aan zulk geweten zekere *rekbaarheid* gegeven worden, wat natuurlijk aan dat van geen ander sterveling toegelaten wordt, die *geen* afgezant van den Heer is. En wat, naar mijn bescheiden oordeel, de conscientie van Wilhelm nog elastieker maakt, is dat hij protestant is. Wij, kristenen, biechten aan een geestelijke die, wanneer ons geweten zoowat op een verkeerd spoor is verzeild, ons den goeden weg aantoot, gepaard aan een vaderlijke vermaning. Een protestant biecht, zoogezegd rechtstreeksch aan God, maar feitelijk biecht hij aan zich zelven, en in dit geval is er niemand die hem zegt, dat conscienties uitwasschen en op den zolder te droogen hangen, niet altijd een brevet van zuiverheid daarstelt, al houdt een protestantsch quidam zich dan ook van het tegendeel overtuigd.

Ondertusschen acht ik het een groot geluk, dat er maar één Wilhelm II bestaat, die over huis en dak kraait *dat zijn geweten zuiver is voor God en voor de geschiedenis*; want, doolden er zoo een half dozijn door ons ondermaansch tranendal, zou ik niet durven verzekeren of er van de 1600.000.000 menschen die in het zweet huns aanschijns hunne dagelijksche boterhammen moeten eten, er wel één zou aan te treffen zijn, die met eenig vertrouwen zou mogen zeggen, of zijn woning niet zou afgebrand en hij zelf niet

op bevel van een Wilhelm met een zuiver geweten zou gefusilleerd zijn.
Ik hoef hier enkel nog melding te maken van

De Duitse plakkaarten.

bestemd om in Luxemburg aangeplakt te worden, ten einde hun inval in deze streek een schijn van wettelijkheid te kunnen geven. Wij lezen op deze plakkaart :

« Alle ernstige pogingen van Z. M. onzen keizer en koning om den « vrede te bewaren, zijn mislukt. De vijand heeft Duitschland het zwaard in « de vuist gedrukt. Nadat Frankrijk, de onzijdigheid van Luxemburg schen- « dend, de vijandelijkheden — *zooals ontwijfelbaar is vastgesteld* — van Lu- « xemburgsch gebied uit tegen de Duitse troepen begonnen had, heeft Z. « M. onder bitteren drang van ijzeren noodzaak (???) het bevel gegeven, « dat ook Duitse troepen, en wel vooreerst het VIIIe legerkorps, Luxem- « burg zouden binnenrukken. »

Deze plakkaart, toevallig in handen gekomen van een Luxemburgsch dagbladschrijver, kondigde haar af in zijn blad en aldus werd die nieuwe knoeierij ruchtbaar.

Rekening houdend van de datums, komen wij tot het besluit dat het drukken dezer plakkaart te Koblenz besteld werd op 31 Juli 1914, toen er nog geen enkele oorlogsverklaring gedaan was. En van toen af wist Zijne Majesteit reeds, « dat de vijand Duitschland het zwaard in de vuist had ge- « drukt, dat Frankrijk, de onzijdigheid van Luxemburg schendend, de vijan- « delijkheden — *zooals ontwijfelbaar was vastgesteld* — van Luxemburgsch « gebied uit tegen de Duitse troepen begonnen had, en dat daarom Z.M. « onder bitteren drang van ijzeren noodzaak, het bevel had gegeven, dat de « Duitse troepen Luxemburg zouden binnenrukken. »

Indien er nog ooit ergens een prijskamp voor leugenaars wordt ingericht, beloof ik ten stelligste er Zijne Majesteit Wilhelm II bijtijds van te onderrichten, en als de keizer er niet den eersten prijs behaalt, geef ik hem duizend Panatelletjes ten titel van schadevergoeding. Maar het zal niet noodig zijn, geloof mij, want ik heb in mijn lange loopbaan veel leugenaars ontmoet, doch *aartsleugenaars* als de keizer van Duitschland heb ik nooit ergens aangetroffen.

En dan, hoe pijnlijk moest het den opperbevelhebber der Over-Rijnsche legerscharen niet gevallen zijn, *ontwijfelbaar* te moeten vaststellen, dat Frankrijk de onzijdigheid van Luxemburg had geschonden op het oogenblik, waarop met al de microscopen van heel de wereld in gansch Luxemburg geen enkel Fransch soldaat kon ontdekt worden !

En hier rijst de vraag op : door welk bewijs werd *ontwijfelbaar* vastgesteld, dat de Fransche troepen Luxemburg waren binnen gevallen ? Stellig, deze beruchte plakkaart werd te Koblenz ter drukkerij besteld, ten laatste op 31 Juli 1914, toen nog iedereen in Europa in den waan verkeerde, dat de ramp zou kunnen afgeweerd worden, en toen wist men reeds te Berlijn, dat de Franschen de neutraliteit van Luxemburg hadden geschonden, « waardoor Duitschland het zwaard in de vuist werd gedrukt, en de keizer,

onder bitteren drang van ijzeren noodzaak, het bevel had gegeven om ook de Duitsche troepen Luxemburg te doen binnenvallen. »

Ik had de opstellers dier beruchte plakkaart aan het werk willen zien, vooraleer er een enkele oorlogsverklaring in de wereld was gezonden. Wat moeten die Pruisische herren in hun vuist gelachen hebben ; maar ook hoe bitter moet hunne ontgoocheling geweest zijn te vernemen, dat heel hun plan als een kaartenhuis in duigen stortte door de onvoorzichtigheid van den chauffeur, die zoo dienstvaardig was geweest den Luxemburgschen dagblad-schrijver een exemplaar der plakkaart te bezorgen, waardoor al de Berlijnsche knoeierijen aan het klokzeel werden gehangen.

Wie er nu nog aan twifelen zou, dat Duitschland den oorlog *niet* gewild heeft, kon evengoed het licht der zon loochenen.

Staatsminister Eyschen en de burgemeester der stad Luxemburg moesten bovendien wel vriendelijk geweest zijn, den Duitschen commandant, gelast met het doen afficheeren der zoo praktisch opgestelde plakkaarten, er op te wijzen, welken doorslechten indruk dergelijke brutale leugens op de Luxemburgsche bevolking zouden gemaakt hebben. En de commandant moest er zelf wel innig van overtuigd geweest zijn om plotseling tot het besluit te komen, het volk niet den neus tusschen de plakkaart te laten steken.

De bom barsite geheel, toen staatsminister Eyschen in de Luxemburgsche Kamer op 3 Augustus 1914 verslag had gegeven over zijn optreden tegenover de schending van het grondgebied en tevens verklaarde, dat ieder een er ten zeerste van overtuigd was dat geen enkel Fransch soldaat den Luxemburgschen grond betreden had, en dat de schimmen van al die Fransche krijgers enkel in de verbeelding van den keizer moesten bestaan hebben.

En aldus werd het geweten van Wilhelm II voor God en voor de geschiedenis nog *zuiverder* dan het uit den aard reeds was.

Het kleinste kind kan er thans over oordeelen.

« Door het bewustzijn dat wij ons in een strijd bevonden die ons *opgedrongen* was, werden wonderen verricht, » schreef de groote keizer nog in zijn manifest. Door gansch het aangehaalde arsenaal van verpletterende beschuldigingen zal de lezer weten, welke beteekenis er hier aan het woord « *opgedrongen* » dient gegeven te worden.

Enkele weken geleden schreef een Duitsch geleerde, die een overzicht van den oorlog maakte, dat gansch de wereld zich tegen Duitschland verklaard had.

Dat zal wel niemand verwonderen, die nog over een greintje gevoel van rechtvaardigheid beschikt. Indien de wereld *nu* nog niet overtuigd is dat de keizer van Duitschland gansch de uitgestrekte verantwoordelijkheid van dezen wereldkrijg op zijn *zuiver* geweten laden moet, zal zij er wel nooit eenig begrip van krijgen !

En al liet hij nog twintig millioen manifesten verschijnen zouden deze geen zier aan den den bestaanden toestand veranderen. Wanneer gansch de wereld zich tegen Duitschland keerde, dan bewijst dit noch min noch meer, dan dat heel de wereld met verachting opziet naar het rijk dat den wereldkrijg deed ontbranden, met al de geesels, er aan verbonden !

Al het bloed, sinds ruim een jaar gestort op de slagvelden in en buiten

Europa, valt terug op het zuiver geweten van keizer Wilhelm ; daarvan is heel de wereld overtuigd en daarom ook keert heel de wereld hem met de diepste verachting den rug toe.

Ten aanschouwe van al de dramatische gebeurtenissen gevoegd bij dat eeuwig aanroepen van God, moet ieder onbevooroordeeld mensch sinds lang tot de zekerheid gekomen zijn, in den persoon des keizers ofwel een monster, ofwel een bepaald krankzinnige te zien !

Maar, buiten allen twijfel staat het feit, dat hij die met het zwaard slaat, door het zwaard vergaan zal ; en daarom zou ik op het behoud der Duitsche keizerskroon na den oorlog geen dubbeltje durven verwedden.

De toestand is vandaag van zulken aard geworden, dat de keizer zelf er reeds wanhopig bij worden zou. Al het Duitsch gebluf over : verplettering van Rusland, optocht naar Moskou, inneming van St. Petersburg en meer dergelijken bombast, zijn enkel proefballons geweest om het volk de milliarden, onlangs door den Rijksdag gestemd, uit den zak te kloppen. Als men nagaat dat de Russen gedurende de laatst verlopen dagen er zoo dapper over heen hebben geklopt, dat er een aantal duizenden kriegsgevangenen in hunne handen vielen, benevens een dertigtal mitrailleurzen ; — als men daarbij niet uit het oog verliest dat in het land van den tsaar de winter reeds volop begint in te treden en de Russen, bij hunne terugtrekking in het uitgestrekte rijk, alles hebben vernield en plat gebrand, opdat Duitschers en Oostenrijkers er geen gebruik van zouden kunnen maken, dan ziet het er voor Wilhelm in het Oosten minder rooskleurig uit dan men de Duitsche snullen van lezers wil wijsmaken.

En met de andere fronten is het waarachtig niet beter gesteld. Sinds elf maanden staan de Duitschers vòòr den IJzer, en de wrekende arm van God wenkt nog altoos : « tot hier, maar verder niet. » Belgische, Fransche en Engelsche troepen zijn aan het Westelijk front in zoo groote getale aangebracht, dat de Duitschers er het ergste te vreezen hebben ; de organisatie is er zòò doeltreffend, dat men er nog enkel op een gunstige gelegenheid wacht om eene doorbraak te bewerken.

Aan de Dardanellen trekken de Verbondenen reusachtige strijdkrachten te zamen, zoodat het niemand verwonderen zal eerlang te vernemen, dat Constantinopel in handen der geallieerden vallen zal.

Nopens Italië hoeft men geen vrees te koesteren, want de einduitslag kan hoegenaamd niet twijfelachtig wezen. De Oostenrijkers vechten in het Zuiden met den moed der wanhoop, zonder feitelijk eenig noemenswaardig succes te behalen.

Neen, de einduitslag van dezen wereldkrijg *kan* niet twijfelachtig wezen ; want er zou op den aardbodem geen zier rechtvaardigheid meer bestaan, indien ten slotte de overwinning Duitschland ten goede kwame. Maar, dat kan, dat zal niet !

De Heer laat zich niet vermurwen door den kreet : « Gott mit uns ! » wanneer anderzijds dat zelfde volk niet terugdeinsde voor leugen, laster, verkrachting, moord en brandstichting.

Dat men inmiddels niet vergete, dat Duitschland reeds millioenen slachtoffers van zijnen onbezonnen oorlog telt ; dat de fronten zich al langer hoe meer uitbreiden, en er weldra een dag aanbreken zal, waarop men er

nog moeilijk de leemten zal kunnen aanvullen, veroorzaakt door het verlies zijner manschappen.

Die dag kan niet ver meer verwijderd zijn !

Met den held der oudheid zal Wilhelm II dan ook mogen uitroepen :
« Varus ! Varus ! Waar zijn mijne legioenen ? »

En het antwoord zal zijn, dat zij hun graf hebben gevonden in gansch Europa en tot in de verste hoeken der wereld !

Het zal de welverdiende straf zijn voor het Germaansche volk, dat sinds 44 jaar gemeend heeft, de heerscher van Europa te wezen, recht en billijkheid onder den hiel vertrapte, en in zijne verwaandheid tot halve wilden was opgegroeid !

De gebeurtenissen hebben geleerd, dat thans ook op Duitschland het woord van Shakespeare mag toegepast worden : « Er is iets rot in den Staat ! » Die rotheid heeft het land van Bismarck sedert lang ondermijnd, en daarom zal het ineenstorten.

Wie zich verheft, zal worden vernederd, staat er geschreven, en wie zonder de minste reden bij zijnen buurman binnendringt om hem te vermoorden en zijne woning aan de vlammen prijs te geven, verdient als een bloedgierig dier vervolgd en neergeveld te worden.

Zij, die de leiding van een volk in handen hebben, behooren in de eerste plaats rechtschapen mannen te wezen ! Die rechtschapenheid boezemt tevens eerbied in voor andere volken.

De huidige Deutsche regeerders hebben getoond de eerloosheid in pacht te hebben, en waren op den koop toe afschuwelijke comedianten !

Vanaf den rijkskanselier, die geheiligde traktaten met den naam van « papieren vodden » bestempelde, tot den keizer, die zelfs voor de schandigste middelen niet terugdeinsde om zijn overheerschend doel trachten te bereiken, zooals in deze brochure onomstootbaar bewezen werd, verdienen door gansch de wereld gebrandmerkt en geschandvlekt te worden, ondanks de schaamteloze woorden van Wilhelm II : « Mijn geweten is zuiver voor God en voor de geschiedenis : ik heb den oorlog niet gewild ! »

JANUS DROOGSTOPPEL,
Lauriergracht, 37, Amsterdam.